

1. Bölüm

Aile Danışmanlığının Gelişimi

Prof. Dr. Serap NAZLI

Çağlar Boyunca Ailenin Değişimi/Evrimi

İlkel Topumlarda=Anaerkil Aile

- Baba av için uzun süre uzakta
- Anne başat rolde ve konutun yakın çevresinde
- Çocuk bakımı, koruması annenin sorumluluğunda
- Annenin statüsü yüksek

Tarım Toplumunda=Geniş Aile

M.Ö. 5000 - M.S.1850 yılları arası

Göçebelikten yerleşik hayata geçilmiş

Toprak ana üretim kaynağı

Tarım-hayvancılık

Madenler keşfedilmiş ve araç-gereç, silah, para yapılmaya başlamış

Köy yaşamı-geniş
aile-ataerkil düzen

Erkeğin statüsü
yüksek=toplumsal
cinsiyet

Miras erkek
çocuğa
devrediliyor

Erkeğin okur yazar
olması yeterli

Gelenek-görenek
ve din ağırlıklı
sosyal yaşam ve
aile yapısı

Çocuklar aile ve
meslek yaşamına
geniş ailede
hazırlanıyor

Sanayi Toplumunda=Çekirdek Aile

- Gelişmiş ülkelerde 1850-1950 yılları
- Toprak yerine makine
- Seri üretim artan ve değişen üretim kalıpları
- Köyden kente göç ve çekirdek aile
- Vasıflı işgücü ihtiyacı ve meslek lisesi mezununa ihtiyaç

-
- Kadın evde «evhanımı» yada fabrikada «işçi» (kadının rolü??)
 - Çocukları meslek yaşamına okul hazırlıyor
 - Gelenek-görenek ve din etkisinde azalma
 - Kadın hakları için girişimler
 - Artan ergen problemleri
-

Bilgi Toplumunda= ? Aile

Gelişmiş ülkelerde 1950 ve sonrası

Makine yerine beyin gücü

Ücretli emek statüsünde çalışan kadın-erkek

Öğrenim düzeyi en az lisans

Gelir düzeyi ve tüketimde artış

Aile biçimi metropollerde farklılaşıyor

Boşanma oranlarında hızlı artış

Çocuk-ergen problemlerinde artış

Aileye Destek Hizmetlerinin Gelişimi

Aile dinamikleri hakkında ilk dikkati çeken Freud'dur

Adler 1920 yılında ilk aile eğitim merkezini kurdu

1940 larda aile ile ilgili dernekler

Şizofreni ile ilgili yapılan çalışmalar

2. Dünya savaşı sonrası ekonomik kriz

1960 lı yıllarda Haley, Minuchin, Satir'in çalışmaları, Family Process dergisinin yayına girmesi

1970 Avrupa'da aile danışmanlığı hizmeti başlıyor

Ülkemizde 1980 lerde üniversitelerin yürüttüğü önemli projeler var

Aile ve Evlilik Terapileri derneği 1999, Evlilik Terapileri derneği 2000 de kuruluyor

Aile
Danışmanlığı
Yaklaşımları

Tanı-Tedavi odaklı:
Hasta aile ve terapist
ilişkisi

Gelişimsel ve önleyici
odaklı: Nevrotik aile
ve danışman odaklı

Günümüzde
aile
danışmanlığının
kapsamı:

Önleyici-gelişimsel ve tedavi-müdahale
yaklaşımları

Çocuk odaklı: Ebeveyn yetkinliklerini
artırma, çocuk-ergen problemleri

Eş odaklı: Çiftin uyumu, evlilik öncesi ve
sonrası psikoeğitimler, boşanma, cinsel
prob.

Aile odaklı: Aile içi etkileşimi yapılandırma
ve destekleme

Kanıt temelli aile danışmanlığı kuramları

- Psikoanalitik aile danışması (Bowen)
- Yapısal aile danışması (Minuchin)
- Stratejik aile danışması (Haley)
- Yaşantısal/insancıl aile danışması (Satir)
- Bilişsel/davranışçı aile danışması

Tartışma

- Yakın çevrenizdeki aileler hangi çağın özelliklerini taşıyor?
- Ülkemizde neden aile danışmanına ihtiyaç duyulmaya başladı?
- Sizce aile danışmanına duyulan ihtiyaç hükümete göre mi yoksa topluma göre mi var?
- Sizce çevrenizdeki ailelerin, aile danışmanına ihtiyaçları var mı? Hangi konularda?